

መልሴ ንሐው ተስፋ-ብርሃን

ዝኸበርካ ሓው ተስፋ-ብርሃን፡ (ኤርትራዊ ስለዝኾንካ ሓው ኢሊ ክጽውዓካ ኣፍቅደሊይ) እቲ ንልዕሊ ሓደ ሰዓት ዝኸደ ኣንጻር ሓው ጀላል ያሲን (ብመገዱ ድማ ንጀበርቲ፡ ንውድብ ናህዳ ንመርቡብ ዓዋቱን ካልኣትን?) ዒላማ (ታርገት) ዝገበረ መግለጺኻ ስሚዐየ። ብሓቂ ዘሕዝን? ደ! ኣብ ፈረንሳ (ሃገር ሓርነት፡ ማዕርነት፡ ሕውነት) እትነብር፡ ዝተመሃርካ መንእሰይ (ትሕት 40 ኢኻ ኢሊ እግምት)፡ ንነብሱ ከም ሃገራዊ፡ ደላይ ፍትሒ/ለውጢ፡ ተቓዋሚ ምልኪ/ገባቲ ስርዓት ዝኾነ፡ ሊብራላዊ ኢዮ ዝብል ሰብ፡ ከምዚ ዝበለ ድሑርን ከፋፋይን፡ ጸረ-ሓድነትን ጸረ-ህዝብን ሓሳባት ክትዝርግሕ፡ ነውሪ ኢዮ። ከም ኤርትራዊ፡ የሕዝነኒ!

ኣብዚ ግዜ'ዚ ሃገርና ኣብ ሓደጋ ናይ ህላወን ዘይህላወን፡ ከምኡ ውን ኣብ ስግኣት ጽንተት ኣብ ዘላቶ ግዜ፡ ህዝብና (ብፍላይ ከኣ መንእሰያትና) ሰላም ተረኺቡ ተባሂሉ፡ እጩይታ ሓርነት ኣይረኽቡን። ኣብ ክንዲ ካብ ማእሰርቲ ናብ ናጻ ምውጻእ፡ ካብ ስደት ናብ ዓዲ ዝኣትወ ናብ ደገ ብብዝሒ ይውሕዙ ኣለዉ። ስለዚ ንስኻ ሓድነት ህዝቢ ዘሓይልን ንህሉው ሽግራትና ፍታሕ ዘምጽእን ኣብ ክንድ ተቐርብ፡ ቦቲ ንሰባት ዝዝዛዘን ዘነሃህርን ኣሉታዊ ትሕዞኻ ንሰባትን ትካላትን ከም ዊንታኻ፡ ከተካፍእን ከተጸልምን ኣይግድን፡ ሃየንታ! ኢዮ።

እቲ ንዓኻ መበገሲ መደረኻ ዝኾነ፡ ሓው ጀላል ዘዳለዎ፡ ጽሑፍ፡ (ንስኻ፡ ካልእ ኣጀንዳ ኣለዎ ዝበልካዮ?) እንታይ ኢዮ ዝብል? ንሱ ብመጽናዕቲ ኣሰነዩ፡ ኣብ ኤርትራ መንግስታዊ ስርርዕ ስልጣን፡ 38% ካብ ህዝቢ ኤርትራ ዘቐውም ብሄር ትግርኛ፡ ንዝበዘሐ ልዕሊ 90% ቦታ ስልጣን ሓዙ ይጎግዝ ኣሎ ኢሉ። ነቲ ጽሑፍ ዘይፈልጥ ወይ ዘይረኣዮ፡ (ንስኻ እዝን እዝን ኢሉ፡ በዚ ተጋጊዮ፡ በዚ ቅኑዕ ኣሎ ወዘተ፡ ስለዘይበልካ) ሓደ ንሃይማኖታዊ ወይ ወገናዊ/ብሄራዊ ኣውራጃዊ፡ ግጭት ተበገሱ ዝበለ ጽሑፍ ኣምሰልካዮ። እዚ ቅኑዕ ኣገባ ክትዕ ብ (polemics) ኣይኮነን። ምስቲ ዝበሎ ዘይትሰማማዕ፡ ዘይትቐበሎ፡ ወይ ኣብ ትሕዝቶ፡ ኣቀራርባ ወይ መደምደምታኡ ክትፈላለ ወይ ክትቃወም ትኽእል ኢኻ። ግን ንርእይቶኻ ወይ ተቓውሞኻ ብርትዓውን መነታውን ኣገባብ ከተረድኣና ዘይትፍትን፡ ነዚ ኣይገበርካዮን፡ ሓው ተስፋ-ብርሃን።

እቲ ንሱ ኣብ መጽናዕቲ ተመርኩሱ ዘቐረበ ሓቀኛ ጽሑፍ፡ (ናይ ቁሩብ ዓመታት ጋግ፡ ኣብ ግምት ብምእታው፡ ናይ ገለ ውልቀ-ኣስማት ምቅያይር ክህልዎ ይኽእል ኢዮ።) እዋናዊን ሓቀኛን ኢዮ። ምስ ግዜ እቲ ዘይማዕርነትን ወይ ዕብለላ ሓደ ብሄር/ጉጅለ ዝያዳ ገዲዶ ትርኢ። ብመሰረቱ ግን፡ ሰነዱ ሓቂ ወይ ጭብጢ ኢዮ። እዚ ክወሓጠልካ ኣለዎ ክቡር ሓው፡ ኣብቲ ቁምነገር ወይ ፍረ-ሓሳብ ኣተኩርካ፡ ሓሰት እንተኾይኑ፡ ሓሰት ወይ ጌጋ በል። ወይ ከኣ እቲ ሓበሬታ (data) ሓቂ ኢዮ፡ ግን ከምኡ ምኻድና ጽቡቕ ዮ። በዚ ዘይምዕሩይ ኣገባብ ክንክይድ ምጽናሕና ቅኑዕ ኢዮ በል። ወይ ከኣ እዚ ኣገባብ ጌጋ፡ ባይል ኢዮ በል። ኣብ መጻኢ እዋን ድማ፡ ካብዚ ተማሃርና ኣብታ ድሕሪ ወድቀት ስርዓት ኢሳያስ ክንተኸላ ንሓልምን ንቃለሰላን ዘለና፡ ቅዋማዊት (ህዝባዊት ደሞክራሲያዊት) ኤርትራ ኣይንደግሞን ኢና፡ ነታ ብናይ ሓባር ቃልስን መስዋእትን ዝመጸት ኤርትራ፡ ብፍትሓውን ምዕሩይን ኣካይዳ ክንሰርዓን ከነመሓድራን ንፈትን፡ ክትብል ትኽእል። ሓው ጀላል ኮነ ካልኣት፡ እዚ ሎሚ ወይ ሕጂ ይተግበር፡ ቃልስና ገዲፍና፡ ወይ ሕጂ ኣብ ወጻኢ ወይ ኣብ በረኻ (ወይ ኣብ ማሕበራዊ ሜዳ፡ cyber ወይ ካልእ ብህጹጽ) ማዕርነታዊ መንግስቲ ንትክል ነተግብር፡ ክብሉ ኣይሰማዕኩን ወይ ኣየንብብኩን። ይኹን'ን ምበር ኤርትራውያን ደለይቲ ፍትሒ/ለውጢ (ተቓዋሚቲ) ንህዝብና ዝውክል ሓደ ግዜዊ መንግስቲ፡ ውድብ፡ ወይ ኣካል ክግበር እንተኾይኑ፡ ምዕሩይን ፍትሓውን ተሳታፊነት ናይ ብሄራት፡ ሃይማኖት፡ ጾታን ካልእን ዝሓዘለ ክኸውን ከምዝግብእ መቐም፡ ናይ ግድን'ዮ።

ብተወሳኺ ኣብቲ ጀላል ያሲን ዘቐረበ መዘክር፡ ንቀሺ ዲሜጥሮስ ከም ሸፍታ ይኹን ካልእ ኣይጠቐሰን። እዚ ዘቐረብካዮ ጽሑፍ ኣብ ካልእ መርቡብ ሓበሬታ (EHREA.ORG) ብሓው ርእሶም ዝዳሎ ዝተጠቐሰ ኢዮ። መበቆላዊ ምንጪ ካልእ ጽሑፋት፡ ከምን ናይ ኣለምሰገድ ተስፋይ መጽሓፍ “ኣይንፈላለ” ኣሎ። ኣብታ መጽሓፍ ንሸፋቱ ማሕበር ኣንድነት ምስ ስእሎምን ተግባሮምን ጠቐሱዎም ኣሎ። ናይ ዓዋቱ ሸፍትነት እውን (ቅድሚ ናብ ገድሊ ምብጋሱ) ኣብኡ ተጠቐሱ ኣሎ። ስለዚ፡ ሓው ጀላል ንቀሺ ዲሜጥሮስ ሸፍታ ስለዝበሎ ዝበልካዮ፡ (ንሱ ኣይበሎንግን ዋላ እንተዝብል ኔሩኸ?) ደቂ መታሕት ኩሎም (ብፍላይ ኩናማ) ካብዚ ተበጊሶም ጥራይ፡ ንዓዋቱ ሸፍታ ኢሎም ትብልን ኣለኻ። ብኸምዚ መልሱ-ተግባር ድማ ኩሉ ኤርትራዊ ተባሊሱ፡ ናይዚ ሳዕቤን ህዝቢ ክበሳ (ትግርኛ) ዓቕሉ ጸቢብ-ም ምንቅስቃስ ኣግኣዝያ ጀሚሩ። ወዘተ፡ ዝብል ትንታኔኻ፡ ጭብጢ-ኣሎብን መስሐቕን ጥራይ ኢዮ። ኣብ መግለጺኻ ነተን ነጥብታት ኣብ ሓደ ጽሑፍ ከም ዝቐረበ ጌርካ ምዝራብካ ድማ፡ ብወገኔ ጌጋን ምድንጋርን ኮይኑ ይሰመዓኒ።

ስለዚ ነቲ ሓው ጀላል ዘቐረበ መሰረታዊ ጉዳይ ኣልዕሊካ ኣብ ክንዲ ምዝራብ፡ ኣብ ካልእ ሃውቲትካ፡ ክቡር ሓው። ንሰባት(ሰማዕትኻ) ኣደናጊርካ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ንብዙሓት ንጹሃት ብዘይዝኾነ ጭብጢ ወይ ንጹር ሓበሬታ፡ ኣጸሊምካን ጎዲእካን ኣካፊእካን። ብዘይካ'ቲ ቀዳማይ ግዳይካ ዝበገርካዮ ሓው ጀላል፡ ንጀበርቲ፡ ውድብ ናህዳን፡ ንመርቡብ ሓበሬታ ዓዋቱን ካልኣትን ሃሪምካ። እዚ ውልቃዊ ርእይቶይ ኢዮ፡ ርግጻኛ ኢዮ፡ ሓው ጀላል፡ መርቡብ ዓዋቱ፡ ናህዳ ኮነ ካልኣት፡ ባዕላቶም ከምልሱን ክካታዕን ይኽእሉ ኢዮም። ኣነ ግን ኣቀራርባኻ ዘይፍትሓውን ሻራውን (ናይ መን እንድዲ?) ኮይኑ ተሰሚዑኒ።

ካልእ ሲ ይትረፍ ነቲ ኣብ ጥሪ 2013 ዝተኸየደ ስርሒት ፎርቶ (ስርሒት ጅግና ስወእ ወድ-ዓሊ) ኣብ ክንዲ (ምስ ኩሉ ድኽመታቲን ኣብ መወዳእታ ድማ ሕማቕ ኣጋጣሚ ኮይኑ ምፍሻሉን)፡ ከም ሓደ ቅትዕን ተባዕን ፈተነ ምእላይ ምልኪ እትርእዮ፡ ካልእ ዕላማ ነይርዎ (እንቋዕ ኣይተዓወተ) ኢልካ፡ ኣብ ዘይትፈልጦን ዘይትርድኦን ጉዳይ ኣቲኻ ሃውቲትካ፡ ስርዓት ህግደፍ፡ ኣብ ፈለማ ነቲ ናይ ፎርቶ ፈተነ ሃይማኖታዊ (ወይ ወገናዊ) መልክዕ ኣልቢሱ ክቐርብ ፈተኒኑ። ደሓር ግን ተቐባልነት ከምዘይረከብን፡ ካልእ ዝገደደ ዘይደተለየ (ንዕኡ ዘየርብሕ) ከምዘምጽኣሉ ፈሊጡ ግዲ ኮይኑ፡ ኣይደፍኣሉን። ብተመሳሳሊ ነቲ ናይ ክቡር ኣቦና ስውእ ሓጅ ሙሳን ተመሃሮ ቤት-ትምህርቲ ኣልዲያኦ ኣኸርዮን ምንቅስቃስ፡ እቲ ምኽንያት ርዳኦ ኢዩ። ንህዝቢ ብሃይማኖት ንምፍልላይ፡ ንስኻ ድማ ብፍላጥ ይኹን ብዘይ ፍላጥ መሳርሒ ወይ መጋበርይ ናይዚ ትኸውን ኣለኻ።

ንእግረ-መንገድና፡ መጀመርያ ብሄር እንታይ ማለት ዩ፡ ብኸመይከ ይቐውም? ኣብ ኤርትራ ክንደይ ብሄራት ኣለዎ? መነመን ኢየን? ብኸመይከ ተመሪጸን? ኣብ ናይ ሎሚ ኤርትራ፡ ስርዓት ህግደፍ (ኢሳያስ) ዝመረጸን፡ ዝፈቐደለን ወይ ዝባረኸን፡ 9 ብሄራት ጥራይ ኢየን ዘለዎ። ብኸመይ ብዘይገድስ፡ ካብዚ ወጻኢ ዝውሰኸ ወይ ዘገድል ወይልኡ? ስለምንታይ ራሻይዳ ብቐቢላኦም ዘይኮነስ፡ ከም ሳሆ ወይ ብሌን፡ ብቋንቋኦም፡ ብሄር ዓረብ ዘይተባህሉ፡ ኣብ ሕቶ ሳሆን ዓሳውርታን ዘይተወደኦ ክትዕ ኣሎ። ግን ኢሳያስ ሓንጎሳ ሳሆ ኢኹም ኢሉ ወሲኑሎም። ናራ ወን፡ ንሕና “ባርያ” ኢና ይብሉ፡ ይቐፍታ፡ ባርያ ብቋንቋ ትግርኛ ጌላ ስለዘሰምዕ፡ በዚ ንሕና ንብለኩም ጥራይ ኪዱ ተባሂሎም። ጀበርቲ ንሕና ብሄር ኢና ኣይትብሉ፡ ናይ ግድን ትግርኛ ኢኹም ተባሂሎም። ራሻይዳ ብዝሓም ክንደይ ሚኒስትራት ካብ ኤርትራ የቐሙ? ብሓቂኸ ንነብሶም ከም ኤርትራውያን ይወስዱዎን ይቐበሉዎን ዲዮም? ኣብ ጋሽ-ባርካ ዝነበሩ ናይጀርያዊ መበቐል ዘለዎም (ተኸራር?) ኣለዉ። ካልኦት ከም ኤሊት፡ ቩኸራይ፡ ወዘተ፡ እንተደሊኻ ወን መንገድ፡ ባዜን (ኩናማ?)። ሓደ ግዚ ዘኣብ ኣቐርቦትካል ሓው ተስፋ-ብርሃን ጀበርቲ ብሄር እንተ ኢልናዮም ብሄራትና 50 ክበጽሑ ኢየን ኢልካ ተሻቂሉ ኔርካ። መናብር ከይውሕድ ዲኻ ፈሪህካ? ኣጅኻ ኣይትሰክፍ። ኣብዚ ጉዳይ ስምዳኢ እዎን፡ ብዙሓት፡ ብዘተ መጽናዕቲ ልዝብ፡ ብሰላማዊ ደምክራሲያዊ ኣገባብ፡ ከምለሱን ክጽንዑን ዝግብኦም ሕቶታት ኣለዉ። ክንፈትሖም ድማ ኢና።

ኣብ ኢትዮጵያ፡ ኢህወደግ ነቶም ከም ውራጌ ተመሳሳሊ ቋንቋን ባህልን ዘለዎም፡ “ስልጤ” ዝተባህሉ ህዝቢ፡ ንሕና ነብስና ዝኸኣልና ብሄር “ስልጤ” ኢና ምስ በሉዎ። መሰሎም ኣኸቢሩ ተቐቢሉዎም። ኣብ ግዜ መግዛእቲ ደርግ፡ ጀበርቲ ብሄር ክንኸውን ኢሎም ምስ ሓተቱ፡ ደርግ መጽናዕታዊ ጽሑፋትን ዝተሰነዩ ክትዓት (ሲምፖዥየም) ኣካዪዱ፡ ኣብ ወወዳእታ፡ ብሄር ኢኹም ኢሉ ተቐቢሉዎም። ስርዓት ህግደፍ (ኢሳያስ) ግን ጀብርቲ ብሄር ክንኸውን ይፈቐደልና ኢሎም፡ ብሕጋዊ ኣገባብ ምስ ሓተቱ፡ ኣሲሩዎም፡ ቀቲሉዎም፡ ኣብ ህዝባዊ ኣኸባ ኣናሺዮም፡ ነጺሉዎም፡ ወዘተ። ሓው ተስፋ-ብርሃን ከኣ ንኢሳያስ ኣብዚ ግህሰት ትሕግዞ ኣለኻ። ኢሳያስ ደጋፊ ከይሰእን ዲኻ ፈሪህካ፡ ወይ ብኻልእ ኩርናዕ ትርእዮ ኣለኻ? ስለምንታይ፡ ኣብርሃላይ?

ኣብ ስነ-ፍልጠታዊ ሕጋዊ/ታሪካዊ ትንታኔ ብሄር እንተኣቲና፡ ክነውሓና ስለዝኸኣል፡ ብሕጽር ዝበለ ክሕዞ ክፍትን ኢዮ። ካልኦት ካባይ ንላዕሊ ነቲ ሕቶ ዘጽንዑ ወይ ዝተመራመርሩሉ ሞያውያን ተወሳኺ መብሄር ክህቡና ተስፋ እንብር። ኣነ ከም ዝርድኦ፡ ብሄር (nation) ማለት ሃገር ማለትዩ። ኣብተን ታሪካዊ ምዕባሌ ተኸቲላን ብግቡእ ቁጠባዊ፡ ማሕበር-ባህላዊ ፖለቲካዊ ኣገባብ ከምዕብላን፡ ክሳብ ናብ ሃገርነት ወይ ሃገረ-መግስቲ (nation or nation-state) ዝበጽሑ ናይ ኤውሮጳ፡ ኤስያን ካልኦትን ይምለልኩ። ኣብ ከም ኤርትራ ዝሕመሰላ ሃገራት ግን እቲ መስርሕ ብሰንኪ መግዛእቲ (ኤውሮጳውን ካልኦት) ስለዝተበተኸ፡ ብዘይካ ኣብ ሶማሊ (ብፍሉይ ኣጋጣሚ ታሪኽ) ኣብ ካልኦት ሃገራት ናይ ብዙሓት ብሄራት (multi-nation states or coutry) ሃገራት ቆማ። ስለዚ እተን ኣብ ኤርትራ፡ ኢትዮጵያ፡ ሱዳን፡ ወዘተ ዘለዎ ብልምዲ “ብሄራት” ንብላን ዘለና፡ ናይ ብሓቂ ወይ ስነ-ፍልጠታዊ ብሄር (nation) ኣይኮናን። እንታይ ደኣ፡ ኤትኒካዊ ጉጅለታት (ባህላዊ-ሃይማኖታዊ-ማሕበራዊ)፡ (ethnic: cultural, religious social groups) ኢና ክንብልን እንኸኣል፡ ብናተይ ርእይቶ፡ ካብዚ ዝሓሸ መብሄር ወይ መግለጺ ዘለዎ እንተሎ፡ ክእረምን ክመሃርን ድሉው ኢዮ። ሓደ ካልእ ክንጠቐስ ዝግብኣና፡ ሙብዛሕትኣን እዘን ጉጅለታት ብሰንኪ መግዛእቲ፡ ኣብ ክልተ፡ 3 ወይ ካብኡ ንላዕሊ ሃገራት ፋሕ ኢሉን ይርከባ። ንኣብነት፡ ትግርኛ፡ ዓፈር፡ ሕዳር-ብ/ሃደንደዋ፡ ስዋዚ፡ ሌሶቶ፡ ወዘተ።

ህዝቢ ጀበርቲ (ከም ኤርትራውያን መጠን) ንሕና ብሄር ኢና እንተብሉ፡ ንኻልኦት ክሳብ ዘይጸቐጡ፡ ዘይበደሉ ወይ ልዕልነት ኮነ ሓለፋ ዘይሓተቱ፡ ንስኻ ሓው ተሳፍ-ብርሃን ከም ሱብ ወይ ከም ብሄር ወይ/ጉጅለ እንታይ ይጎድለካ፡ ወይ ይዕንቅፈካ?

ኢሳያስ ኣፍወርቂ ስለምንታይ ኢዩ ንጀበርቲ ዝጸልኦም ኣነ ዝፈልጦ የልቦን። ጀበርቲ ንዕኡ ብውልቂ ኮነ ብእኩብ ዝበደልዎ ኣነ ዝፈልጦ የለን። ንሱ ግን ይጸልኦምን ብዙሕ ይብድሎምን ኣሎ። (ኢሳያስ ንኹሉ ኤርትራዊ ኣብ ዝተፈላለየ እዎንን ቦታ በዲሉን ገፊዑን ኢዩ። ሕጂ ግን ብዛዕባ ጀበርቲ ኢና ንዛረብ ዘለና)። ስለዚ ኢሳያስ ብዘይተፈልጠ ምኽንያት ንጀበርቲ

ስለዝጸልኦን፡ ናይ ብሄርነት መሰል ስለዝኸኣልኦምን ዘይባረኸሎምን፡ ንስኻ ይኹን ካልኦት ስለምንታይ ነዚ ግጉይ ስጉምቲ ትድግፉ? ብኣንጻር ንጀበርቲ ኮነ ኩሉ ኻልእ ዝተወጽዐን ፍትሒ ዝሰኣንን ኤርትራዊ ክትድግፍን ምስኡ ሓበርካ ኣንጻር ምልኪ ክትቃለስን ይግባእ።

ስምዓኒ ክቡር ሓው፡ ጀበርቲ (ናህዳ) እንታይ በዲሎሙኻ ኢዮም፡ ማዕረ አግካዝያን ትሰርዎም? ናይ ብሓቅኻ ዲኻ ተደናጊርካ ዘይትፈልጥ ኮይንካ? ወይስ (ከምቲ ባዕልኻ ንኻልኣት ትኸሶ) ሕቡእ ኣጀንዳ ኣለካ። አግካዝያን እኮ፡ ንዓኻ (ብሌን/ካቶሊክ ወይ ወዲ መታሕት) ኣብ ኤርትራ ዘለኻዮ መሬት፡ ዓድኻ ኣይኮነን፡ ውጻእ ወይ ተአሰር/ተቐተል ወይ 2ይ ዜጋ ኮይንካ ኣብ ትሕፍና ንበር ኢዮም ዝብሉኻ ዘለዉ። ኩሉና ከምንፈልጦ ንሳቶም፡ ኤርትራን ትግራይ ተጸንቢረን ነቶም ናይ ትግራይ ግእዝ(ተዛረብቲ ትግርኛ፡ ግን ተዋህዶ/ኦሪት ጥራይ!) ምስ ትግርኛ (ተዋህዶ/ኦሪት) ኤርትራ ጸንቢሮም ንበይኖም ዝውንንዎ ሃገር ከንምስርት ኢና፡ እኮ ኢዮም ዝብሉ ዘለዉ። ሃገራውነት ኤርትራ ዘይኣምኑ፡ ትምክሕታውያ (ወይ ዕሰባት) ምዃኖም ኣይትፈልጥን ዲኻ? ወይስ?

ውድብ ናህዳ ናይ ጀበርቲ ብሄራውነት ኢሎም (ኣብ ፕሮግራምም ጠቐሶም) ምቅላሶም ንዓኻ (ከም ሰብ ወይ ከም ብሄር/እምነት) እንታይ የጉድልለካ ወይ ይጎድኣካ? እቶም ካልኣት ናይ ኤርትራ ብሄራት “ብሄራት” ኢና ክብሉ ኸለዉ (ካብ ብሌን ጀሚርና) ቅብላት ኢዮም። ምክንያቱ ኢሳያስ ስለዝባረኸሎም፡ ንጀበርቲግን ንሱ ስለዘይተቐበሎምን ዘይባረኸሎምን ክትብለና ከለኻስ፡ ኣይገርምዶ? ገለ ብሄራት ኤርትራ፡ መሰለ ከረጋግጻን፡ ነቲ ወራዳና ዝበልኦ ወጽዓ ንምውጋድ፡ ብዘተፈላለዩ ኣገባባት፡ እንተላይ ብብረት ይቃለሳ ኣለዉ። (ኩናማ፡ ዓፈር ወዘተ) መሰለን ስለዝኾና፡ ክሳብ ነረብሓ ሃገርን ልኡላውነትን ሓድነትንን ዘይተጸረረ ኣነ ተቐውሞ የብለይን። ስለምንታይ ነዚኣን ዘይትቃወም ንጀበርቲ ግን ከይትዛረቡ! ብዛዕባ ብሄራዊ ሕቶ ወይ መሰል ከይተልዕሉ ኢልካ ትህድዶም? ስለምንታይ? ንኣውራጃዊ ጥርናፈ (ሰራዮ፡ ኣክለጉዛይ፡ ስለምንታይ ንናይ ሓማሴን ግን ዘትድግፍ?) ከም ቅኑዕ ወሲድካ ትድግፎ? ንጀበርቲ ግን ፍጹም። ስለምንታይ? ጀበርቲ ኣብተን ኣውራጃታት ት ኤርትራ (ሰራዮን ካልኣትን) ከምዘለዉ ኣይትፈልጥን ወይ ኣይትኣምንን ዲኻ? ጀበርቲ ከም ኩሉ ኤርትራዊ ካብ ግዜ ጣልያን ኮነ ኣብ 1940ታት፡ ኣንጻር መግዛእቲ ኢትዮጵያ፡ (ሃይለ-ስላሴን ንደርግን) ኣብ ውሽጥን ወጻእን፡ ከተማን ገጠርን (ኣብ ሓረካ፡ ተሓኤ፡ ኮነ ህሓሕ/ህግሓኤ፡ ካልኣት ውዳቤታት ተቓሊሶምን መስዋእቲ ከፈሎምን ኢዮም።

ኣብ ኤርትራ ዘሎ ብህግደፍ ዝምራሕ ብግብሪ ግን ብሓደ ሰብኣይ (ኢሳያስ)፡ ምስ ብኣጻብዕቲ ዝቐጸሩ ተበለጽቲ መሳርሕቱን ናታቶም መጋበርያታትን) ዝጎግዝ ዘሎ ምልካዊ/ገባቲ ናይ “ገበነኛናታት” (ማፍያዊ) ስርዓት ኢዩ። ዝተኸሎ ዘይምዕሩይ፡ ብልሹው፡ ገስረጥ፡ ዘየድምዕን፡ ዘይትካላውን ኣሰራሓ፡ ንፍሉይ ብሄር፡ ሃይማኖት፡ ኣውራጃ፡ ዘይውክል ምዃኑ ርዳእ ኣእንተ ኾነ፡ ንግሩሃትን ተበለጽትን ንኸደናግርን ከስድዕን፡ ዝተፈላለዩ፡ ምስሉይ ኣቀራርታት ከም ዝጥቀም ፈሊጥና፡ ክንነቕሓሉ የድሊ። ዝበዝሕ ህዝቢ፡ ሰራዊት ኮነ ሰራሕተኛታት መንግስትን ውልቅን፡ ብፍርህን ራዕዲ፡ ጥሜትን/ድኽነትን ተቐሪኑ፡ ዘይምትእምማንን ሜላ መቐቐልካ ግዛእን ተቐርቂሩ ይሰርሕ ከምዘሎ ዘይምዝንጋዕ። በዚ ህዝቢ ክመቐቐልን ክታለልን ኣይግባእን።

ክቡር ሓው ተስፋብርሃን፡ መልሰይ ውልቃዊ ርእይቶይ ስለዝኾነ፡ ውልቃዊ (personal) መጥቃዕቲ ጌርካ ከይትወስዶ እላቦ። ምሳኻ፡ ምስ ሓው ጀላል ይኹን ካልኣት፡ ፍሉይ ባእሲ ወይ ምትእስሳር የብለይን። ግን ካብ ምድንጋርን ህውተታን ናጻ ኮይናን ነቲ ሓው ጀላል ዘቐረበ ይኹን፡ ካልኣት ዘቐርብዎም ንሃርናን ህዝብናን ዝምልከቱ ጉዳያት ብብስለት ክንረዳዳእ ንኸእል ኢና ዝብል እምነት ኣለኒ። ወደሓንካ!

ዓ. ሸፋ።

eristar_68@hotmail.com